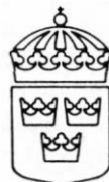

Redogörelse till riksdagen

1986/87:5

Riksdagens förvaltningskontors redogörelse för verksamhetsåret 1985/86

Redog.
1986/87:5

Riksdagens förvaltningskontor (RFK) får härmed avge redogörelse för verksamheten inom kontoret under tiden den 1 juli 1985 – den 30 juni 1986.

Översikt

Riksdagens förvaltningskontors huvuduppgift är att på olika sätt ge service till riksdagen och dess organ så att riksdagens arbete kan genomföras planenligt. Den andra huvuduppgiften för kontoret är att ge service till de enskilda ledamöterna i riksdagen.

Under det förflutna budgetåret har ett relativt stort antal förbättringar genomförts eller planerats i riksdagens byggnader. Andrakammarsalen har renoverats så att salen med sin ursprungliga inredning och med en förstklassig teknisk utrustning kunde tas i bruk i oktober 1985. Stora investeringar har gjorts i bl. a. hissar och rörpostanläggningar, som beräknas tas i bruk vid inledningen av riksmötet 1986/87. Vidare pågår ett omfattande utredningsarbete för ytterligare förbättringar i byggnaderna och i kommunikationssystemen.

Inredningen har delvis förnyats i ledamöternas rum. Nya sittmöbler, soffor och bäddsoffor har inköpts, och flertalet nya möbler har nu kommit på plats.

Ledamöternas önskemål beträffande bostäder har kartlagts, och en särskild arbetsgrupp har till uppgift att skaffa bostäder för ledamöternas räkning. Som ett första projekt inreds fjorton lägenheter på plan 6 och 7 i förvaltningshuset. Förhandlingar pågår om anskaffning av ytterligare lägenheter utanför riksdagens hus.

Ledamöternas behov av service har kartlagts genom en särskild enkät, och vissa förändringar har genomförts. Systemet med sortering på ledamöternas bänkar av riksdagstrycket i ordning efter ärendenas behandling i kammaren har genomförts för samtliga ledamöter. Tidigare hade endast en del ledamöter denna service. Vidare distribueras numera riksdagstrycket och visst annat material till ledamöternas rum. Interndistributionen har dessutom fått ökade uppgifter. För nya ledamöter har efter valet 1985 ordnats särskilda introduktions- och informationsinsatser.

Informationsmaterialet om riksdagen har kompletterats med bl. a. en ny broschyr om arbetet i riksdagens utskott. Den biografiska handboken om riksdagens ledamöter, som kom ut första gången efter 1982 års val, har i början av 1986 kommit i en ny version kallad "Fakta om folkvalda". Boken har kompletterats med uppgifter om parlamentariska organ m. m. och har nu

mera karaktären av en parlamentarisk handbok. I övrigt har arbetet med förbättring av interninformationens fortsatt. Fr. o. m. hösten 1986 planeras ett samlat nyhetsblad kallat "Riksdagsveckan".

Inom enheten för riksdagstryck pågår en omorganisation. Nya rutiner för försäljning, debitering och distribution av riksdagstrycket introduceras under budgetåret 1986/87.

Arbetet på att utveckla riksdagens ADB-system har bedrivits mycket intensivt under året. Kammarkansliet, flertalet av utskottens kanslier och partikanslierna hade vid budgetårets utgång försetts med terminaler. En försöksgrupp om 19 ledamöter prövar också hur detta hjälpmedel fungerar. Sammanlagt fanns vid budgetårets utgång 115 terminalbaserade arbetsplatser i riksdagens informationssystem. Dessa har knutits samman i ett internt nätverk som gör det möjligt att kommunicera t. ex. genom s. k. elektronisk post. Under sommaren 1986 har ett modernt datarum inretts där de centrala datorerna placerats. ADB-utvecklingen fortsätter under det innevarande riksmötet. Ett par projekt står därvid i fokus: överförande av texter till tryckerierna för automatisk sättning och införande av ett sökbart register över aktuella ärenden kombinerat med ett historiskt register med avgjorda ärenden. Till detta är kopplat delprojekt såsom planeringsinformation från kammare och utskott. Försöksverksamheten med terminaler såsom hjälpmedel för ledamöterna beräknas också bli utbyggd.

Planeringen av riksdagens beredskap har intensifierats under 1986. En plan för åtgärder och fortsatta planeringsinsatser har upprättats, och arbetet för att förverkliga detta har påbörjats. Det planerade arbetet beräknas bli slutfört under 1986/87.

Förvaltningskontorets ledning

För förvaltningskontoret gäller en instruktion (SFS 1983:1061) och en arbetsordning (RFS 1984:6).

Förvaltningskontorets högsta organ är riksdagens förvaltningsstyrelse, för vilken talmannen är ordförande.

Chef för kontoret är förvaltningsdirektören Gunnar Grenfors. Förutom talman Ingemund Bengtsson har följande ledamöter ingått i förvaltningsstyrelsen: Alf Wennerfors (m), vice ordförande, Oskar Lindkvist (s), Marianne Ståhlberg (s), Martin Olsson (c), John Johnsson (s), Rolf Clarkson (m), Björn Molin (fp) och Tommy Franzén (vpk).

Suppleanter har varit Lennart Andersson (s), Blenda Littmarck (m), Olle Westberg (s), Gunilla André (c), Iréne Vestlund (s), Sten Svensson (m), Birgit Friggebo (fp) och Bertil Måbrink (vpk).

Personalföreträdare i styrelsen har varit Anders Forsberg, SACO/SR, Lennart Hedlund, SF samt för ST Eva Lundgren t. o. m. den 17 mars och Björn Wikström fr. o. m. den 18 mars 1986.

Suppleanter för personalföreträdarna har varit Inger Pålsson, SACO/SR, Lennart Edlund, SF och Christer Brandt, ST.

Ledamöter av den av förvaltningsstyrelsen utsedda direktionen har varit Oskar Lindkvist (s), ordf., Alf Wennerfors (m), vice ordförande, och John Johnsson (s).

Förvaltningsdirektören är föredragande i styrelsen och i direktionen.

Sekreterare i styrelse och direktion har varit föredragande Staffan Hansson.

Under verksamhetsåret har styrelsen hållit 8 och direktionen 14 sammanträden.

Förvaltningskontorets organisation

Det totala antalet fasta tjänster i den inre riksdagsförvaltningen den 30 juni 1986 var 375 (375). (Siffror inom parentes här och i fortsättningen avser verksamhetsåret 1984/85.)

Antalet anställda med olika former av deltidstjänstgöring uppgick till 64 (82) varav 27 (42) inom lokalvårdssektionen. Dessutom fanns 15 timanställda informatörer. Fem extra expeditionsassistenter har tjänstgjort under vissa tider av riksmötet.

Av den fast anställda personalen avgick under verksamhetsåret 21 (24) personer, varav 8 (12) med pension.

Antalet fasta tjänster fördelade på kammarkansliet, utskottsorganisationen och de olika enheterna (motsvarande) inom förvaltningskontoret var följande.

Kammarkansliet	40
Utskottsorganisationen	87,25
Förvaltningsledningen	3
Kansli- och personalenheten	11
Ekonomienheten	6
Intendenturenheten	101
Säkerhetsenheten	17
Enheten för riksdagstryck	36,5
Informationsenheten	8,75
Riksdagsbiblioteket	26
Utredningstjänsten	27,5
Redaktionen för tidningen	
Från Riksdag & Departement	8
ADB-verksamheten	3
	375

Samarbetsorgan

Förvaltningsmötet är ett organ för samråd och utbyte av information mellan förvaltningskontoret, kammarkansliet och utskottskanslierna. Mötet har inga beslutsbefogenheter. I mötet ingår förvaltningsdirektören, ordf., riksdagsdirektören, samtliga kanslichefer i utskotten och en representant från vardera av personalorganisationerna. Förvaltningsmötet, som även har ett arbetsutskott, har under verksamhetsperioden sammanträtt tre gånger. Arbetsutskottet är främst ett organ för samråd i förhandlingsfrågor.

● *nsdagsmötet* tar upp MBL-frågor till överläggningar mellan förvaltnings-

kontoret och de tre lokala arbetstagarorganisationer som har arbetat på riksdagsområdet. Under perioden har 18 onsdagsmöten hållits, vilket resulterat i 133 protokollsnoteringar. Frågor rörande inrättande av tjänster och andra personalresursfrågor liksom organisatoriska förändringar har varit ofta återkommande ämnen vid överläggningarna. Bland övriga ärenden kan särskilt nämnas ADB-frågor.

Riksdagens personalnämnd som behandlar tjänstetillsättningsfrågor inom den inre riksdagsförvaltningen har under perioden hållit 17 sammanträden.

Av övriga partssammansatta organ har personalutvecklingskommittén hållit fem sammanträden, redaktionskommittén för RD-nytt åtta, förslagskommittén två, skyddskommittén fem, anpassningsgruppen fem och matrådet fem sammanträden.

Förslag till riksdagen

Förvaltningskontoret har under verksamhetsåret avgivit följande redogörelse och förslag till riksdagen:

redogörelse 1985/86:5 för verksamhetsåret den 1 juli 1984–den 30 juni 1985,

förslag 1985/86:13 om anslag på tilläggsbudgeten för budgetåret 1985/86.

Förhandlingsfrågor

Förhandlingsarbetet andra halvåret 1985

Lönerna för 1985 grundades på avtalet den 18 juni 1984 om löner 1984–1985 för tjänstemän hos riksdagen och dess myndigheter (RALS 1984/85). Parterna träffade den 11 januari 1985 ett särskilt avtal om ändringar i tabellönerna fr. o. m. den 1 januari 1985 (+ 2,7 %).

RALS 1984–1985 innehöll en överenskommelse om särskilda löneökningar i lönegraderna F2–F19 fr. o. m. den 1 juli 1985. Dessa löneplansåtgärder hade beräknats motsvara en löneökning om 0,6 % utslaget på hela förhandlingsområdet.

RALS 1984/85 innehöll också en överenskommelse om införande av en ny löneplan (N) med lönegraderna 1–33 fr. o. m. den 1 juli 1985. N-löneplanen ersatte de tidigare löneplanerna F och T. Varje lönegrad omfattar nu 9 tjänstetidsklasser, numrerade 0–8. I den tidigare F-löneplanen omfattade varje lönegrad 7 tjänstetidsklasser. Varje tjänstetidsklass över 0 ger ett påslag motsvarande 2 % av lönen i tjänstetidsklass 0. Uppflyttning i tjänstetidsklass sker efter 12 månader, tidigare gällde 18 månader. Lönesystemändringarna med anledning av införandet av löneplan N har beräknats ge en löneökning med 2,7 %.

Med RALS-uppgörelsen som grund träffade parterna den 22 november ett avtal om nya löner fr. o. m. den 1 december 1985. Löneplansåtgärderna innebar en genomsnittlig löneökning med 2,1 %.

Utöver ovannämnda avtal på löneområdet träffades följande fem centrala uppgörelser för riksdagens förhandlingsområde:

- avtal om lokala förhandlingsramar jämte förhandlingsordning (avtal om ändringar i L-RATF),
- avtal om personliga marknadslönetillägg (MLT) vid vissa av riksdagens myndigheter,
- avtal om lönegradsuppflyttning m. m. för vissa högre tjänster (N-25-avtalet),
- avtal om löner fr. o. m. den 1 januari 1986 (+ 1,3 %),
- avtal om förlängning av vissa avtal.

De ekonomiska ramar som parterna kom överens om i L-RATF-uppgörelsen svarade mot ett löneutrymme om 1,0 %. I syfte att kunna rekrytera och behålla vissa särskilt konkurrensutsatta tjänstemän fick riksbanken och riksgäldskontoret möjligheter att med stöd av riktade förhandlingsbemyndiganden vidta åtgärder utöver de generella bemyndigandena enligt L-RATF.

För riksdagens inre förvaltningsorganisation har tre lokala uppgörelser träffats under perioden. Ett avtal reglerade ändrade avlöningsförmåner m. m. för arbetstagare med regelrätta tjänster (lokal RATF-förhandling). Ett avtal fördelade ut personliga marknadslönetillägg till vissa tjänstemän. Den tredje uppgörelsen behandlade arbetstidsfrågor vid bevakningsorganisationen.

Förhandlingsarbetet första halvåret 1986

I avvaktan på att ett nytt ramavtal för löner träffas för tiden 1986 och framåt har RALS 1984–1985 och övriga för riksdagsområdet vid utgången av år 1985 gällande kollektivavtal förlängts att gälla med en veckas uppsägnings-tid. Några nya tabellöner har sålunda inte fastlagts under perioden. Genom att parterna i avtalstvisten på den offentliga sektorn accepterade ett av medlingskommissionen presenterat förslag, har dock ett s. k. förskottsbe-
lopp om högst 1 000 kr. utbetalats till berörda arbetstagare.

Sammantaget resulterade förhandlingsverksamheten under första halv-
året 1986 i nio centrala uppgörelser. Av dessa må följande nämnas:

- avtal om ändringar i ARB rörande flexitid,
- avtal om anställningsvillkor m. m. för föredragande hos riksdagens ombudsmän,
- förhandlingsprotokoll och avtal med anledning av nya regler för ersättning vid personskada.

För riksdagens inre förvaltningsorganisation har två lokala uppgörelser träffats under perioden – ett avtal om vissa arvoden m. m. och ett protokoll med bestämmelser om den ordinarie arbetstidens förläggning och registrering med anledning av en försöksverksamhet med flexitid vid vissa enheter inom RFK.

Chefslönefrågor

Riksdagens chefslönenämnd, som har att behandla löneförmånerna till de tjänstemän inom riksdagen och dess myndigheter som omfattas av chefslöneavtalet, har under perioden hållit två sammanträden. Härtill kommer två sammanträden med en särskild av nämnden tillsatt beredningsgrupp.

Enligt det nya chefslöneavtal som gäller fr. o. m. den 1 juli 1985 har konstruktionen med uppdelning på baslön och tjänstetillägg upphört att gälla. Lönen utgår numera i ett fixerat krontalsbelopp som fastställs individuellt för varje tjänsteman.

Arbetstagarkonsult

Under förhandlingsperioden hemställde huvudorganisationerna TCO-S, SACO/SR och SF att medel skulle ställas till förfogande för anlitande av arbetstagarkonsulter vid riksbanken och inom den inre riksdagsförvaltningen.

Konsultarbetet inom riksbanken berörde ett organisationsförslag om inrättande av sedeldepåer för riksbanken hos postverket. I anledning av hemställan och med stöd av medbestämmandeavtalet för riksdagens och dess verks arbetstagarområde (MBA-R) beslöt riksbanksfullmäktige att ställa högst 90 000 kr. till riksbankens lokala organisationers förfogande.

Konsultarbetet inom den inre riksdagsförvaltningen berörde vissa frågor inom ADB-området. Förvaltningsstyrelsens direktion beslöt med anledning av organisationernas framställning att en arbetstagarkonsult får anlitas till en kostnad av högst 40 000 kr.

Kansli- och personalenheten

Riksdagsledamöternas arvode m. m.

Ledamöternas arvode, som under verksamhetsåret motsvarat N27:8 på den statliga löneskalan, uppgick fr. o. m. januari 1986 till 15 710 kr. i månaden. Kostnadsersättningen var per månad från samma tidpunkt 1 360 kr. (för ledamöter utan traktamente 1 940 kr.). Ett förenklat system har införts beträffande rätten att få ersättning för hemresor med taxi efter sena sammanträden i riksdagshuset. Systemet innebär att ledamöter från Stockholmsområdet, som inte har rätt till traktamente, under riksmötet får utnyttja ett häfte med 25 kreditbevis. Ledamoten avgör själv när han eller hon vill utnyttja häftet för resorna till hemmet i samband med sena kvällssammanträden.

Rekryteringsärenden

Personalavgångar har skett i normal omfattning. Antalet tillsatta tjänster och långtidsvikariat uppgår till 46 (61).

Personalutbildning

Redog. 1986/87:5

Under budgetåret har följande kurser genomförts i riksdagens regi för tjänstemän:

Kursnamn	Antal kurser	Antal tim./kurs	Antal delt.
Introduktionskurs för nyanställda	1	16	19
Vallagarna	2	8	84
Föredragningsteknik	1	13	14
Första hjälpen	1	6	15
Röstbehandling	1	16	8
Skyddssamaritens ABC	1	16	16
Arkivkunskap och arkivvård	1	6	26
Mind Mapping	2	4	20
Neuro Linguistic Language	2	4	26
Statsskicket i olika länder	1	12	27
Reproteknik och layout	1	16	10
Rekryteringsintervju	1	16	14
Arbetsledarkurs	1	14	21
Kurs i finansräkenskaper	1	4	23

Totalt har den interna utbildningen för tjänstemän (exkl. studiecirklar i språk) tagit ca 3 110 persontimmar i anspråk, vilket gör drygt 8 timmar per anställd. Därutöver har 7 enheter utnyttjat möjligheten att avsätta 1 dag för verksamhetsplanering.

17 personer har deltagit i kurser om ADB och databassökning och 48 personer har deltagit i annan extern utbildning, i konferenser och seminarier.

Språkcirklar har anordnats för både riksdagsledamöter och tjänstemän i engelska på 4 olika nivåer och i franska på 2 nivåer.

En särskild skrift "Välkommen till riksdagen" med praktisk information till nyanställd personal har tagits fram av en särskild arbetsgrupp under personalutvecklingskommittén.

Hälsovård

Under perioden genomgick 103 (112) riksdagsledmöter och 94 (120) tjänstemän frivillig hälsokontrollundersökning.

Utmärkelser

Under den aktuella tidsperioden har fem tjänstemän fått utmärkelsen "För nit och redlighet i rikets tjänst".

Resebidrag

36 tjänstemän har erhållit resebidrag med totalt 60 000 kr. för studieresor från det anslag om 60 000 kr. som förvaltningsstyrelsen ställt till förfogande för detta ändamål för budgetåret 1985/86.

Förvaltningskontoret anordnade en jämställdhetsvecka den 11–14 februari 1986 med olika aktiviteter såsom föredrag, paneldiskussion med företrädare för riksdagspartierna, filmer och bokutställning.

I de fyra föredragen deltog sammanlagt ca 230 personer. Vid paneldiskussionen var omkring 150 personer närvarande. Fyra filmer visades vid olika tillfällen, och på olika platser i riksdagshuset fanns skärmar med citat i jämställdhetsfrågor av riksdagsledamöter från tidigare epoker till nutid.

I handbiblioteket pågick hela veckan en bokutställning med jämställdhetslitteratur. Dessutom hade riksdagsbiblioteket tagit fram en lista över jämställdhetslitteratur.

Diarieförda ärenden

Under perioden var antalet centralt diarieförda ärenden inom förvaltningskontoret 825 (696).

Vid sidan om den centrala diarieföringen förs en separat liggare över allt riksdagsstryck. Till utredningstjänsten riktade informationsuppdrag registreras separat hos den enheten.

Ekonomienheten

Inom ekonomienheten ligger ansvaret för den inre riksdagsförvaltningens ekonomifrågor. Bland dessa kan nämnas framtagande av budgeten för inre förvaltningen, rådgivning i olika ekonomiska frågor, organisations- och rationaliseringsfrågor, ekonomiska utredningar, frågor kring reseräkningar samt handhavande av det datoriserade ekonomiadministrativa systemet.

Ekonomisk redovisning

Redovisningen visar följande:

Ingående reservationer*	22 milj. kr.
Anvisade medel	312 milj. kr.
	<hr/>
Disponibla medel sammanlagt	334 milj. kr.
Nettoutgifter	324 milj. kr.
	<hr/>
Saldo	+ 10 milj. kr.

Utgående reservationer för de tre reservationsanslagen uppgår till 12,1 milj. kr. För det kommande budgetåret 1986/87 har anvisats totalt 318 milj. kr.

* Anslagen:
Bidrag till studieresor
Utgivande av otryckta ständsprotokoll
Nytt riksdagshus

De totala kostnaderna för ersättningar till ledamöterna, deras utrikes- och inrikes resor, bidrag till olika grupper som ledamöter deltar i samt till ledamöternas kontorshjälp och stöd till partigrupperna blev 158,8 milj. kr. Av detta var 91,1 milj. kr. kostnader för arvoden till och arbetsgivaravgifter för riksdagens ledamöter.

Kostnaden för förvaltningen, dvs. alla kostnader för arbetet i kammaren, utskotten och på förvaltningskontoret, uppgick totalt till 159,1 milj. kr.

Budgetering och planering

Förvaltningskontorets enheter har under verksamhetsåret fortsatt att tillämpa nollbasplanering för att planera verksamheten och beräkna medelsbehovet för budgetåret 1986/87.

I föregående års verksamhetsberättelse (Redog. 1985/86:5 s. 9) beskrivs nollbasplaneringen som en planeringsmetod. Metoden har främjat ett gott resursutnyttjande för enheterna och för förvaltningen och ökat kostnadsmedvetandet. Fler anställda har deltagit i och påverkat planeringen av arbetet. Genom internbudgeten har enheterna fått ett ökat ekonomiskt ansvar, vilket också bidragit till ökat kostnadsmedvetande.

Organisations- och rationaliseringsfrågor

Under verksamhetsåret har gjorts en förstudie av enheten för riksdagstryck beträffande organisation och arbetsformer. Med utgångspunkt i resultatet av studien har ekonomienheten tillsammans med enheten för riksdagstryck genomfört en kartläggning över befintliga ekonomiadministrativa rutiner på enheten. Under hösten 1986 är avsikten att organisatoriska förändringar skall genomföras samtidigt som nya rutiner med anslutning till system införs för beställning, fakturering och debitering.

Enheten har också medverkat vid införandet av ett datorbaserat prenumerationssystem vid tidningen Från Riksdag & Departement.

Redovisning

Den inre riksdagsförvaltningen använder sedan ett par år det statliga datoriserade ekonomiadministrativa systemet – System-S – för bokföring av in- och utbetalningar. Den 1 juli 1985 gick förvaltningen över till ett mer utvecklat och moderniserat redovisningssystem – TEMOS. Införandet av TEMOS har bl. a. inneburit att internredovisningen har förbättrats.

Intendenturenheten

Fastigheter och lokaler

Under 1985/86 har fortsatta åtgärder vidtagits för byggnadernas underhåll samt anpassning till riksdagens verksamhet. Sålunda har arbetet med fogtätning av riksdagshusets fasader fortsatt liksom även andra tätningsarbeten för att komma till rätta med den fukt som fortfarande tränger ut i vissa väggpartier.

Trädbeskränning på bankkajen har påbörjats som ett led i kajens upprustning. Detta arbete kommer att innefatta dels omläggning av kajens norra parti, dels en successiv förnyelse av trädbeståndet. Arbetet skall utföras i årsetapper fram till år 1997.

För att öka ledamöternas möjligheter till närbelägen fordonsparkering har mark på kanslikajen hyrts in från gatukontoret. Sex platser samt en handikapplats har anordnats.

I godsterminalen har tolv parkeringsplatser kunnat iordningställas för ledamöter. Dessutom har ytterligare platser förhyrts i förvaltningshuset.

Restaureringen av andrakammarsalen till ursprungligt skick har genomförts med gott resultat. Ljudanläggningen har utförts med högtalare på bänkarnas ryggstöd.

Den under 1984/85 likaledes restaurerade förstakammarsalen har under sommaren 1986 erhållit högtalare placerade på samma sätt som i andrakammarsalen.

Ventilationen i bibliotekets läsesal har byggts om och fått ökad kapacitet.

Bostadsfrågor

För att utröna ledamöternas intresse av bostäder på stan gjordes en enkät av vilken framgick att ett 75-tal ledamöter var intresserade av denna fråga. Av denna anledning tillsattes en arbetsgrupp – arbetsgruppen för ledamöternas bostäder – ALB – för att behandla bostadsfrågan. På gruppens förslag har styrelsen beslutat att 13 mindre lägenheter får iordningställas i förvaltningshuset, plan 6. Projekteringsarbetet och anbudsinfordran beträffande ombyggnaden har genomförts. Ombyggnaden beräknas pågå under hösten 1986. Inflyttning beräknas ske i början av februari 1987.

Arbetsgruppen förhandlar med Stockholms kommun och andra intressenter i syfte att få tillgång till ytterligare lägenheter.

För riksdagens lägenheter i bostadsrättsföreningen Jungfrun, Jungfrugatan 15 (12 lägenheter) och Älgen, Brahegatan 43 (8 lägenheter), har en flerårsplan framtagits för reparationer. Några lägenheter har redan åtgärdats.

Bostadsrättsföreningen Jungfrun beslöt i samband med tidpunkten för omsättning av bottenlånen den 1 juli 1986 att resp. bostadsrättsägare själv skulle svara för sitt lån. Riksdagen, som är huvudman för alla riksdagens lägenheter och tidigare haft sina lån i Stadshypotekskassan via bostadsrättsföreningen, omsatte vid nämnt tillfälle ifrågavarande lånebelopp i Stadshypotekskassan i eget namn. Förvaltningsstyrelsen godkände åtgärden den 28 maj 1986.

Materiel och teknik

Personalradion har fått bättre tekniska resurser. Det har varit möjligt att göra vissa installationer i kvittningsmännens rum så att detta kan samutnyttjas.

Ett prov med satellitmottagning av CNN:s nyhetsprogram har genomförts under våren 1986. Satellitsignalen har tagits emot på egen parabolantenn och

distribuerats i riksdagens interna TV-nät på "kammarens" kanal. Nyhetsprogrammet har lagts ut på denna kanal dygnet runt med uppehåll således för den tid då plenum pågått.

Under budgetåret har fortsatta prov pågått med Comviks personsökarutrustning Metagram. Ett 60-tal mottagare har varit anslutna till provet. Provet har utvärderats och erhållit i huvudsak positiva omdömen och kommer att fortsätta och utökas med ytterligare 60 apparater under 1986/87. Tills vidare hyr riksdagen utrustningen av leverantören.

Anskaffningen av elektriska skrivmaskiner till ledamöterna har fortsatt. De ledamöter som så önskat har fått byta sina manuella skrivmaskiner mot elektriska.

Inredning och konst

Ett omfattande planerings- och beställningsarbete har utförts för utbyte av möbler i ledamöternas rum. Bytet omfattar de flesta sitt- och liggmöblerna i ca 300 ledamötsrum.

En stor besökssoffa har anskaffats och placerats i entréhallen runt marmorbordet. Ett antal äldre soffor, karmstolar och Malmstensfåtöljer har restaurerats, klätts om och placerats ut på representativa platser i riksdagshuset, exempelvis i övergångsrummen på plan 5 och i sammanbindningsbanans förrum. I restaureringsarbetet har riksdagens snickeriverkstad deltagit.

Betydande omflyttningar och ändringar av rumsinredningar har ägt rum för anpassning till ADB-tekniken.

Till marmorbordet i entréhallen har anskaffats en större kruka, "Solens tecken", utförd av konstnären Hertha Hillfon. Krukan är så utformad att den för betraktaren skall kunna vara intressant både med och utan innehåll. Krukans material är terrakotta.

I kulverten mellan ledamöts huset och förvaltningshuset har en väggmålning utförts av konstnären Margareta Carlstedt. Konstverkets namn är "Vårpromenad".

Riksdagen mottog den 18 februari 1986 en vävnad "Gränsbild mellan mörkt och ljus" av konstnären Lenke Rothman. Gåvan överlämnades till Sveriges riksdag, regering och folk från Sveriges judar som tack för räddningsaktionen 1945 under namnet "De vita bussarna". Vävnaden är utförd i samarbete med Handarbetets Vänner 1972.

En minnestavla över riksdagens återflyttning till Helgeandsholmen har färdigställts på väggspeglens panel under den södra valvbågen vid Riksgatan. I väggspeglens granitskiva är följande text inhuggen: "Sverige fick enkammarriksdag 1971/Till dess tjänst ombyggdes 1980-1983 riksdagens och riksbankens hus till en enhet." Texten har utformats av Alf Henrikson.

Konstverk och konstnärliga föremål har anskaffats till riksdagshuset för ett sammanlagt värde av ca 750 000 kr. Anskaffningen utgör det första steget i en treårsplan för konstnärlig utsmyckning av riksdagens allmänna utrymmen inom en ram av 2 000 000 kr.

Under 1985/86 har riksdagens sammanträdeslokaler utnyttjats för ca 3 600 sammanträden, varav 350 har hänfört sig till sammanträden med statliga kommittéer och utredningar i vilka riksdagsledamöter varit engagerade.

Byggnadsstyrelsens slutredovisning av Helgeandsprojektet

Byggnadsstyrelsen lämnade i februari 1986 sin slutredovisning av uppdraget att projektera och bygga om riksdagens byggnader på Helgeandsholmen och i Gamla stan. Kostnadsram för projektet är 676 300 000 kr.

Den totala kostnaden för projektet har för byggnadsstyrelsens del uppgått till 665 522 000 kr. Kostnaden har fördelat sig på delkonton enligt följande:

Byggnadsinvestering	569 848 000	varav 24 786 000 kr. för arkeologisk utgrävning
Allmänna teleinstallationer	49 985 000	
Inredning	43 619 000	
Konstnärlig utsmyckning	2 070 000	

Kvarstående medel, ca 11 milj. kr. på anslaget A 8 "Nytt riksdagshus", står till förvaltningsstyrelsens förfogande för fortsatta ombyggnads- och underhållsåtgärder som är hänförliga till riksdagens hus.

Säkerhetsenheten**Säkerhetstjänsten**

Riksdagen har under verksamhetsåret beslutat om en tilläggsbestämmelse till riksdagsordningen om ordningen på plenisalens åhörarläktare. Bestämmelsen, som innebär en kodifiering av nuvarande praxis, går ut på att besökare till läktaren skall lämna ifrån sig ytterkläder och väskor samt föremål, som kan störa ordningen i plenisalen. Den som inte efterkommer en anmodan härom får vägras tillträde till läktaren. Riksdagen har dessutom beslutat utreda behovet av att i vissa lägen kunna skärpa kontrollen vid inpasseringen till läktaren.

Stöldfrekvensen som var låg redan föregående år har sjunkit ytterligare.

Brandskyddet

Utöver normal tillsyn av brandskyddet har enheten utfört utrymningsplanering, varvid samtliga arbetslokaler har försetts med utrymningsplaner.

Ett 20-tal personer har genomgått brandutbildning omfattande förebyggande och släckande brandförsvär. Kursen har genomförts vid luftfartsverkets brand- och räddningsskola.

En arbetsplan för beredskapsplanering har upprättats, och planeringsarbetet har inletts. Skyddsrumsmateriel har inventerats, märkts och förrådstälts. Ett mindre skyddsrum har iordningsställt för demonstration med all utrustning monterad.

Driftvärn

Tre driftvärnskurser har genomförts. Även kvinnor har beretts tillfälle att ingå i driftvärn. För närvarande finns åtta kvinnor med.

Driftvärnets personalstyrka har ökat med 20 %.

I övrigt har skytteverksamheten genomförts enligt plan.

Enheten för riksdagstryck

För riksmötet 1985/86 framställdes ca 43 000 trycksidor enligt följande specifikation

	Antal ärenden	Antal trycksidor
Riksdagens protokoll	167	8 940
Propositioner och skrivelser	178	14 960
Förslag och redogörelser	23	1 540
Motioner	3 320	8 440
Betänkanden och yttranden	562	9 710
Riksdagsskrivelser	372	130

Under verksamhetsåret har intäkterna totalt uppgått till ca 4,5 milj. kr. Den budgeterade intäkten har i det närmaste nåtts.

Ny upplaga av ledamotsförteckningen har framställts och tryckts i en upplaga av 6 000 exemplar.

Den efter varje val utkommande handboken, numera kallad Fakta om folkvalda, har fått en ny typografisk utformning och bundits i hårband. Innehållet har också förändrats med delvis nytt material. Boken har tryckts i en upplaga av 4 000 exemplar. Spridningen av boken har varit framgångsrik, och marknadsföring och försäljning har skett i samarbete med Allmänna förlaget.

Häftet om grundlagarna har getts en delvis ny utformning och tryckts i 10 000 exemplar. Försäljning och distribution sker genom tryckeriexpeditionen.

Arbetet med den engelska versionen av Riksdagen genom tiderna har påbörjats och beräknas vara avslutat vid årsskiftet 1986-1987. JO:s ämbetsberättelse har tryckts i 6 000 exemplar.

Sedvanlig service beträffande handläggning och korrekturläsning har erbjudits inom enheten.

Under året har en utredning rörande kopieringsmaskinerna (kostnader och servicegrad) företagits. Resultatet har blivit ett utbyte av samtliga kopieringsmaskiner inom huset.

Reprocentralen har fått delvis ny utrustning. Det har möjliggjort tillverk-

ning av nya produkter och en högre kvalitet på vissa trycksaker. Som exempel på produkter som framställs kan nämnas personaltidningen, ersättarkatalogen, telefonkatalogen, broschyrer och säljbrev. Detta område kommer att ytterligare utvecklas, bl. a. med hjälp av den införskaffade ADB-tekniken.

Under året har en omorganisation av enheten förberetts och delvis genomförts. Arbetet härmed fortsätter under det innevarande budgetåret. De största förändringarna sker inom den administrativa sektorn, där anslutningen till system S ger lättnader i arbetsrutiner och inbesparing av personal som samtidigt leder till säkrare betalningsbevakning genom datoriserad kundreskontra. En förändring av faktureringsrutinerna (månadsfakturerering resp. direktfakturerering) innebär fördelar för både kunderna och för tryckerienheten. Rutinerna med direktfakturerering innebär visserligen något ökad arbetsbelastning på tryckeriexpeditionen, men detta regleras med hjälp av omdisponering av personal.

En annan funktion som berörs av omorganisationen är adressregistret, där vissa förändringar av rutinerna kommer att vidtas i syfte att åstadkomma en effektivare framtagning av adresser.

För att påskynda tryckprocessen, i synnerhet när det gäller motioner under den allmänna motionstiden, planeras ändrade rutiner och andra åtgärder främst när det gäller korrekturläsning. En pool med extra korrekturläsare som kan hjälpa till vid arbetstoppar håller på att byggas upp.

Den sedan ett par år pågående försöksverksamheten med automatsättning av riksdagstryck med hjälp av den ADB-utrustning som finns hos riksdagen har fortsatt. Planeringsarbetet för en väsentlig utvidgning för riksmötet 1986/87 har genomförts. Det innebär att enheten kommer att få huvudansvaret för överföring av ADB-baserat material till tryckerierna.

Under verksamhetsåret har kontakter med regeringskansliets förvaltningskontor etablerats. Planer för ett samgående när det gäller kontantförsäljning av riksdagstryck och annat offentlig tryck kommer att utredas närmare under hösten 1986. Vidare pågår arbete med att finna nya vägar för marknadsföring av riksdagstrycket för att nå ut till större grupper med den information som riksdagstrycket utgör.

Huvudleverantörer under riksmötet 1985/86 har varit Gotab AB, Liber AB, Norstedts och Graphic Systems.

Informationsenheten

Informationstjänsten

Informationstjänsten besvarar ett stort antal telefonsamtal och brevfrågningar rörande riksdagen och riksdagsarbetet, önskemål om informationsmaterial m. m. Därutöver sammanställs och utsänds den s. k. veckolistan med uppgifter om kammarens arbete. Veckolistan är ett hjälpmedel för bevakning av kammarens arbete, som kostnadsfritt sänds ut till ca 800 abonnenter. Försöksverksamheten i kammaren med snabbare frågesvar under en frågestund kl. 15 på torsdagar har nödvändiggjort två utskick per vecka av veckolistan.

Enheten har omfattande kontakter med utbildningsväsendet, förser skolor med informationsmaterial och läromedel, anordnar studiebesök och förmedlar undervisning om riksdagen. Under verksamhetsåret har ca 16 000 elever från gymnasieskolan tagits emot. Särskilda studiebesök har anordnats för ca 1 300 lärare och lärarkandidater. En fortbildningskurs för lärarutbildare med ca 30 deltagare och en veckokurs med 30 lärare har ägt rum. Dessutom har en regional tvådagarskurs i Umeå med 30 deltagare genomförts. 15 elever har beretts möjligheter till praktisk arbetslivsorientering i riksdagshuset.

Visningar för allmänheten har under riksmötet ägt rum lördagar och söndagar och för i förhand bokade grupper måndagar och fredagar. Under sommaren visades huset fr. o. m. början av juli t. o. m. mitten av september varje dag utom söndagar. Under verksamhetsåret har intresset för riksdagshuset varit stort och ca 60 000 besökare beräknas ha visats runt genom visningstjänstens försorg. Visningstjänstens informatörer har dessutom engagerats vid speciella evenemang och utländska besök.

Interninformation och trycksaksframställning

Till enheten har under året införskaffats viss utrustning i form av reprokamera, ljusbord m. m., vilket gjort det möjligt att producera enklare trycksaker inom huset med hjälp av de tryckeriresurser som finns på reprocentralen.

RD-nytt produceras nu på detta sätt och under året kom tidningen ut med åtta nummer. Vidare har trycksakerna Ett ärendes gång i riksdagen och Så arbetar utskotten tagits fram. Arbetet med en broschyr på finska har påbörjats och den beräknas vara klar under oktober 1986.

Arbetet med förnyelse av stordiapärmen Riksdag – Regering slutfördes under hösten 1985.

Personalradion har permanentats och fått en egen studio i anslutning till kvittningsrummet invid kammaren. Programmet har sänds på måndagmorgnar och är vanligtvis ungefär tio minuter långt. Det innehåller aktuella intervjuer, reportage, notiser och meddelanden rörande arbetet i riksdagshuset.

Övriga informationsrutiner

En teleprinter för mottagning av TT:s nyhetsmaterial har ställts upp i entréhallen. Detta innebär att ledamöter och tjänstemän får lika snabb tillgång till en stor del av nyhetsflödet som dagstidningarnas, radions och televisionens nyhetsredaktioner.

Enheten har inom ramen för det s. k. Telex080-systemet låtit programmera in samtliga dagstidningars telexnummer. Detta innebär att det numera är möjligt att nå hela dagspressen med pressmeddelanden omedelbart.

Under verksamhetsåret har i likhet med tidigare år seminarier och kurser ordnats för journalister, samhällslärare och företrädare för näringslivet. I samarbete med lokalradion (LRAB) har ett seminarium ordnats kring radiojournalisternas nyhetsarbete i riksdagen.

Riksdagens utredningstjänst har till uppgift att bistå riksdagens ledamöter, utskott, riksdagens övriga organ samt partikanslierna i riksdagen med sakinformation som angår deras arbetsuppgifter. Utredningstjänsten utarbetar också registren till riksdagstrycket.

Utredningstjänstens lokaler finns i förvaltningshuset. Därjämte disponeras en informationsdisk i stora entréhallen i västra riksdagshuset, där ledamöterna kan lämna in uppdrag och träffa utredare för att diskutera sina ärenden.

Vid slutet av verksamhetsåret var antalet personer som arbetade vid utredningstjänsten 32. Av detta antal var 16 direkt sysselsatta med utrednings- och dokumentarbete och 7 med registerarbete.

Utredningsverksamheten

De uppdrag som lämnas till utredningstjänsten är av vitt skilda slag både till omfång och karaktär. Vissa frågor kan lösas informellt och "direkt över disk" medan andra, vilka utgör flertalet, kräver större arbetsinsats. De senare uppdragen registreras formellt.

Antalet *registrerade* uppdrag var 2 375 under verksamhetsåret. Det är en ökning jämfört med föregående år (2 206) men en minskning i förhållande till 1983/84 (2 428). Ett allmänt intryck är att utvecklingen går mot en ökad andel större och mer tidskrävande uppdrag. Det är särskilt märkbart beträffande uppdragen från partikanslierna.

Av följande statistiktabeller framgår bl. a. att av de 2 375 uppdragen har enskilda riksdagsledamöter (inkl. tjänstgörande ersättare) svarat för 2 154 (1984/85 2 353). Återstående 221 (282) uppdrag har kommit från riksdagens inre förvaltning, riksdagens verk och partikanslier samt utländska informationsorgan. Om man som en person räknar ledamot och dennes ersättare har minst 312 enskilda ledamöter lämnat uppdrag åt utredningstjänsten. Därtill kan komma ytterligare några ledamöter som enbart lämnat mindre uppdrag som inte registrerats eller som fått hjälp via sina partikanslier. Det innebär att drygt 90 % av ledamöterna någon gång under budgetåret har använt sig av utredningstjänsten.

Fördelningen på partitillhörighet av de enskilda uppdragsgivarna framgår av följande uppställning.

	Antal ledamöter	Antal uppdragsgivare	Procentuell andel
Hela riksdagen	349	312 (286)	89,4 (81,9)
m	76	61 (70)	80,3 (81,4)
c	44	41 (50)	93,2 (89,3)
f	51	50 (20)	98,0 (95,2)
s	159	142 (130)	89,3 (78,3)
v	19	18 (16)	94,7 (80,0)

(Fjölårets siffror inom parentes)

Under 1985/86 har antalet ledamotsuppdrag fördelat sig på parti enligt följande:

Redog. 1986/87:5

Parti	Totalt	Procentuell fördelning	Antal uppdrag per ledamot
m	464	21,5	6,1
c	436	20,2	9,9
fp	376	17,5	7,4
s	760	35,3	4,8
vpk	118	5,5	6,2
Summa	2 154	100,0	6,2

^{a6}Vid sidan om den egentliga utredningsverksamheten bistår utredningstjänsten sina uppdragsgivare med att ta fram betänkanden och departementsstenciler, utredningsdirektiv, remissyttranden, riksdagstryck, facklitteratur och annat basmaterial. Sådant arbete ingår i den dagliga rutinen och registreras i allmänhet inte.

Utredningsarbetet har tidigare varit i huvudsak helt uppdragsstyrt. I syfte att förbättra servicen till uppdragsgivarna har utredningstjänsten under det gångna året försökt att också *på eget initiativ* informera i ämnen som avhandlas i den aktuella debatten. Ambitionen har exempelvis varit att vid informationsdisken i entréhallen kunna erbjuda färska rapporter, artiklar, pressmeddelanden och statistikuppgifter. Som ett led i denna utökade service får också de s. k. orienteringspromemoriorna ses. Ett tiotal sådana promemior har tagits fram inom utredningstjänsten, varav flera har fått stor spridning. Orienteringspromemoriorna behandlar aktuella frågor som kan ha intresse för en bredare krets. Tanken är att de också kan ge svar på frågor som annars skulle ha avsatt sig i form av uppdrag till utredningstjänsten.

Ämnen som behandlats har varit bl. a. AIDS, flyktingpolitiken, kommunernas ekonomi och socialbidrag.

Ett annat led i ambitionen att höja servicenivån är de sammanställningar som löpande görs med centrala statistiska uppgifter på olika områden. De har under benämningen Fickfakta distribuerats till bl. a. samtliga ledamöter.

Utredningstjänstens hjälp till riksdagens utskott har under det gångna riksmötet skett i olika former. Vid sidan om särskilda utredningsuppdrag, varav ett antal har haft betydande omfattning, har personal lånats ut till arbetsmarknads-, bostads- och kulturutskotten för föredragandeuppgifter. Även internationella sekretariatet har biträtt med utredningshjälp.

Personal från utredningstjänsten har också biträtt i den interna och externa utbildningsverksamheten. Bl. a. har kurser hållits för nya ledamöter i riksdagstryck och annat offentligt tryck.

Registerverksamheten

Register avseende riksdagstrycket har utarbetats enligt följande:

Sakregistret för 1982/83 utkom från trycket under hösten 1985. Personregistret hade utkommit i mars samma år.

Sak- och personregistren för 1983/84 utkom i tryckt form i juni 1986.

Sak- och personregistren för 1984/85 beräknas utkomma i tryckt form vid årsskiftet 1986-1987.

Arbetet med att färdigställa sak- och personregistren för 1985/86 pågår. Uppgifterna om behandlingen av ärendena finns i betänkanderegistret för 1985/86 och är sökbara i databasen RUT 1.

En preliminär förteckning över propositioner för 1985/86 jämte index gavs ut i juni 1986.

En preliminär motionsförteckning med personregister och index har som vanligt utgivits efter utgången av allmänna motionstiden. Kumulerade motionsförteckningar publicerades under samma tid.

Kumulerade förteckningar över interpellationer och frågor har likaledes framställts och utgivits var fjortonde dag. Den slutliga förteckningen gavs ut efter riksmötets slut i juni.

Arbetet med att ta fram 10-årsregister för perioden 1971-1980/81 påbörjades under verksamhetsåret. Ett tryckt tioårsregister beräknas vara klart vid årsskiftet 1986-1987.

Internationella kontakter

En tillgång för utredningstjänsten är de kontakter som knutits och upprätthålls med andra länders parlamentariska informationsorgan. I detta sammanhang måste i första hand nämnas de ofta förekommande kontakterna mellan de nordiska länderna. De härigenom vunna fördelarna består dels i hjälp i det löpande arbetet, dels i mera långsiktig samverkan. Byråchefen på utredningstjänsten är sedan mitten av 1970-talet korresponderande ledamot av European Centre for Parliamentary Research and Documentation i Luxemburg. Utredningstjänsten medverkar också genom sin chef eller andra tjänstemän i av Luxemburgcentret etablerade arbetsgrupper för samordning och teknisk utveckling på olika informationsområden.

Riksdagsbiblioteket

Statistik

Riksdagsbiblioteket har under 1985/86 genom inköp, byte och gåvor förvärvat 7 091 volymer (därav 911 från internationella organisationer). Antalet löpande utländska tidskrifter har varit 1 877 (393), motsvarande antal svenska 1 283 (9). 54 (3) tidskrifter har avbeställts eller upphört, 106 (19) har tillkommit. Till sektionen för statligt tryck har levererats ca 5 000 publikationer, av vilka en stor del är tidskrifter. Den totala tillväxten är ca 200 hyllmeter.

För bibliotekets kataloger har 8 844 beställningar av katalogkort gjorts i Libris, därav för årsbibliografin över svenskt statligt tryck 4 905. I det datoriserade systemet Libris har biblioteket infört 7 787 (därav 5 301 för årsbibliografin) bibliografiska enheter och anslutit sig till 5 361 (därav 1 667 för årsbibliografin) av andra bibliotek införda poster.

2 465 volymer har bundits.

Ca 2 000 ämnessökningar har utförts, framför allt i Libris/IMDOC (ca

1 500), Rättsdata, Artikelsök och A-media.

Antalet utlånade volymer har utgjort 15 233. Lånen fördelar sig på följande sätt:

Ledamöter	2 209
Riksdagen, dess utskott och verk	2 795
Departement och kommittéer	876
Centrala ämbetsverk och övriga statliga institutioner (utom arkiv och bibliotek)	1 325
Kommuner, landsting och deras institutioner	346
Privata företag och sammanslutningar (utom arkiv och bibliotek)	1 243
Inländska bibliotek och arkiv	2 420
Utländska bibliotek och arkiv	316
Enskilda personer	3 702

Dessutom har kopior tagits ur 1 290 volymer och förmedlats i stället för lån.

Biblioteket har förmedlat inlån av 283 volymer från inländska bibliotek och arkiv och 62 volymer från utländska bibliotek.

98 955 fotokopior har framställts för låntagares räkning, vilket innebär en kraftig ökning.

Biblioteket har under perioden utgivit litteraturlistor enligt följande: Nyförvärv 46 nr, därav 18 med speciell ämnesinriktning, Officiella publikationer 35 nr, Internationella publikationer 1 nr (dessa publikationer förtecknas numera mestadels på nyförvärvslistorna), Tidskriftsartiklar 9 nr.

Sex utställningar har anordnats i handbiblioteket: Skogen, Svenskar i främmande land, Jämställdhet, Statsminister Olof Palme, Svenska akademien, Pressen.

Arkiv, biografiskt arbete, ståndsprotokoll

Vid centralarkivet har under året handboken Fakta om folkvalda. Riksdagen 1985–86 färdigställts. Arbetet med den biografiska dokumentationen av tvåkammartidens riksdagsledamöter fortgår planenligt, och ett manuskript omfattande Tvåkammarriksdagen 1867–1970. Ledamöter och valkretsar, del 3, kommer att lämnas till tryckeriet under oktober månad 1986. Arbetet med utgivandet av ståndsprotokollen från 1700-talet har resulterat i ett tryckfärdigt manuskript för 1786 års prästestånd, vilket kommer att lämnas till tryckeriet under oktober månad 1986.

Den 20 januari 1986 anordnade arkivet en kurs för arkivansvariga vid riksdagens utskott, organ och verk. I denna kurs deltog ett 20-tal personer. Den 12 februari 1986 anordnade arkivet en seminariedag angående utgivningen av otryckta ståndsprotokoll. I seminariet deltog forskare och arkivfolk från Lund, Uppsala och Stockholm.

Tre utskottsarkiv, nämligen jordbruks-, konstitutions- och utbildningsutskottens arkiv, har ordnats och förtecknats för perioden 1971–1985. Centralarkivet har vidare under året besvarat ett 20-tal förfrågningar angående riksdagsledamöter. Förfrågningarna fördelar sig jämnt mellan riksdagsledamöter och allmänhet.

En bibliografi med titeln Sveriges statliga publikationer, Bibliografi, årgång 54 (1984) har publicerats. Årgång 55 (1985) samt årgång 49-50 (1979-1980) beräknas utkomma omkring årsskiftet 1986-1987. Arbetet med att fylla den återstående luckan för åren 1981-1982 har påbörjats.

Revision av lån

En revision av bibliotekets utlån har under året fortsatt med stor arbetsinsats. Biblioteket är nu någorlunda i kapp eftersläpningen på detta område och räknar med att i framtiden kunna bevaka och inkräva sitt material effektivare. Därigenom skall biblioteket kunna tillgodose kundernas önskemål snabbare.

Öppet hus

Biblioteket har presenterats för nya riksdagsledamöter vid öppet hus hösten 1985 och vid specialvisningar för dem som så önskat. Utskottens personal har inbjudits till biblioteket under hösten 1985 för en presentation.

ADB

Biblioteket har deltagit i riksdagens ADB-projekt genom att bibliotekschefen varit medlem av ADB-kommittén och en arbetsgrupp. Testdatabaser har färdigställts som ett led på en lokal databas med framför allt goda sökmöjligheter, listuttag och lånesystem. En genomgång av terminalarbets-situationen företogs våren 1985 och ledde till förslag och förbättringar.

Personal vid biblioteket har studerat ADB-tillämpningar vid demonstrationer i bibliotek och på företag i ADB-branschen.

Bokbeställningar med hjälp av Libris har under året blivit rutin vid förvärvsavdelningen, liksom ämnessökningar i Libris/IMDOC inom olika sektioner. Antalet sökningar i externa databaser har ökat kraftigt.

Planering av framtida verksamhet

En planeringsdag genomfördes i juni 1986 med tanke på dels framtida inriktning av verksamheten, dels anslagsframställningen 1987/88. Man enades om att arbetsinsatser kommer att krävas för en revision av bibliotekets bestånd, övergång till uppställning efter löpande nummer, fortsatt arbete med att inlemma biblioteket i riksdagens ADB-system, direktiv för servicenivån till låntagarna och direktiv för förvärvspolitik.

Nationella och internationella kontakter och samarbete

Som vanligt har biblioteket mottagit praktikanter från bibliotekshögskolan i Borås och studiebesök från ett stort antal bibliotek och organisationer.

Personal från biblioteket har också gjort flera studiebesök vid andra bibliotek.

Överbibliotekarien har varit medlem av Libris-rådet, som är ett rådgivande organ i frågor som rör det nationella bibliotekssystemet Libris, till vilket riksdagsbiblioteket är anslutet, och av Nationalbibliografiska rådet, där biblioteket har intressen att bevaka på grund av sitt ansvar försvenskt statligt tryck.

Bibliotekschefen har deltagit i de nordiska parlamentsbibliotekariernas årliga sammankomst, som i september 1985 ägde rum i Köpenhamn, och i IFLA:s (International Federation of Library Associations and Institutions) årsmöte i Chicago i augusti 1985.

Som resultat av en kurs som anordnats för deltagare från de nordiska parlamentsbiblioteken har skrften *Hvor findes loven* i Danmark, Finland, Island, Norge, Sverige utgivits 1985.

Två medarbetare har deltagit i Svenska bibliotekariesamfundets årsmöte i Göteborg och sex har deltagit i Nordiska vetenskapliga biblioteksförbundens åttionde medlemsmöte i Åbo.

Tidningen Från Riksdag & Departement

Upplagan för tidningen *Från Riksdag & Departement* var i augusti 1986 23 852 vilket är ungefär oförändrat från föregående år. Antalet friexemplar är ca 2 500.

Ekonomi förbättras, främst genom att expeditionen fått eget datorstöd för prenumerationsrutinerna, installerat sommaren 1986. Distributionskostnaderna beräknas därmed kunna nedbringas väsentligen.

Prenumerationsavgiften höjdes den 1 mars 1986 från 140 till 155 kr. per år.

Tidningens lay-out har gjorts om med inriktning på att ge den en klarare, läsvänligare och mer lättarbetad form. Tidningen har också kunnat fira tioårsjubileum (start i nuvarande form i januari 1976). Under de gångna tio åren har upplagan fördubblats från 12 000 (sista årgången av Departementsnytt) till ca 24 000 ex. Med anledning av motioner som väckts i riksdagen har tidningens framtida inriktning diskuterats i riksdagens informationsgrupp.

Samhällsguiden sammanställs numera av redaktionen för tidningen. Den kom ut i sin fjärde upplaga i ca 40 000 ex. våren 1986.

Riksdagens årsbok som sammanställs av tidningens redaktion utkom planenligt till riksdagsöppnandet. Upplagan var 2 000 ex. och slutsålades.

ADB-verksamheten

Riksdagens ADB-verksamhet ansvarar för drift och utveckling av riksdagens datorbaserade informationssystem. ADB-verksamheten är organiserad som ett stabsorgan till förvaltningsdirektören.

Avtal med leverantören av riksdagens datorsystem träffades den 8 juli 1985. De första terminalarbetsplatserna installerades i början av september. Nya terminalarbetsplatser har sedan successivt installerats. Vid utgången av budgetåret var 115 datoriserade arbetsplatser i drift. Under hösten 1985 påbörjades uppbyggnaden av ett lokalt nätverk. Nätverket består för

närvarande av ca 5 km. kabel som har dragits i samtliga fyra hus. Väggtuggar för inkoppling av terminal finns i ca 150 arbetsrum. Terminaler har placerats i kammarkansliet, 13 utskottskanslier, delar av förvaltningskontoret och samtliga partikanslier. Under våren påbörjades vidare försöksverksamhet med terminaler placerade hos 19 riksdagsledamöter. Ledamöterna har efter utbildning mycket snabbt kommit i gång med användandet av det nya hjälpmedlet.

I november installerades tre stycken centrala datorer som anslöts till det lokala nätverket. Härigenom har man från alla terminaler tillgång till de funktioner som finns i det centrala systemet.

Under året har försöksverksamhet bedrivits med överföring av text via telefontätet till tryckerierna Gotab och Norstedts. Försöksverksamheten har avsett betänkanden från skatte- och finansutskotten.

Under sommaren 1986 iordningställs ett modernt rum för ADB-utrustningen. Vid sidan av installation av utrustning och idrifttagning av de grundläggande funktionerna har arbetet med att utveckla systemet påbörjats. Under våren och sommaren har ett användarvänligt system för uppkoppling mot externa informationsdatabaser tagits fram och testats. Vidare har datorrutinerna för överföring av text till tryckerierna användaranpassats. Båda dessa funktioner kommer att tas i drift under hösten 1986.

Som ett led i arbetet med tillskapandet av ett datorstöd för ärendehantering i riksdagen har såväl programvaror för fritextsökning som programvara för relationsdatabashantering testats. Inom ramen för denna verksamhet har också en förteckning över motioner väckta under allmänna motionstiden tagits fram.

Kommittéer och utredningar tillsatta av förvaltningsstyrelsen eller direktionen

ADB-kommittén

Riksdagens ADB-kommitté består av förvaltningsdirektör Gunnar Grenfors (ordförande) och riksdagsledamöterna Lennart Pettersson (s), Anders Björck (m), Bengt Kindbom (c), Kenth Skårvik (fp) samt Tommy Franzén (vpk). Vidare ingår från den inre riksdagsförvaltningen biträdande kammarsekreterare Bertil Björnsson, kanslichef Bengt Thufvesson och byråchef Karin Isacson. De fackliga organisationerna representeras av Lena Axelson-Westlund (SACO/SR), Anita Engvoll (ST) och Lars Nilsson (SF). Slutligen ingår också planeringschef Börje Alpsten, justitiedepartementet. Experter i kommittén är biträdande kammarsekreterare Bengt Törnell, överbibliotekarie Bengt Alexanderson och avdelningsdirektör Lars Binett. Sekreterare är Carl-Gerhard Ulfhielm och Anders Malmros.

Sedan ADB-projektet numera övergått i en operativ fas fungerar ADB-kommittén som styrgrupp för riksdagens ADB-verksamhet. I ADB-kommittén redovisas och diskuteras de projekt som drivs inom ramen för ADB-verksamheten. Kommittén har under året haft sju sammanträden.

En inom förvaltningsstyrelsen tillsatt arbetsgrupp behandlar frågor som rör den ekonomiska ersättningen till riksdagens ledamöter. Gruppen har bestått av riksdagsledamöterna John Johnsson (s), ordförande, Rolf Clarkson (m), Martin Olsson (c), Björn Molin (fp) och Tommy Franzén (vpk). Gruppen har biträttats av förvaltningsdirektören och kanslichef Lennart Persson. På förslag av gruppen beslöt riksdagen i december 1983 att revidera riksdagsledamöternas arvode (KU 1983/84:9).

Arbetsgruppen för översyn av föredragandetjänster

Den 4 oktober 1984 tillsatte förvaltningsstyrelsens direktion en arbetsgrupp med uppgift att utreda vissa frågor rörande föredragandetjänsterna vid utskotten. Ledamöter av gruppen har varit kanslicheferna Lars Beckman, ordförande, och Bengt Dahlström (till dennes bortgång den 15 maj 1986), avdelningsdirektör Lars Bergquist samt föredragandena Hans Regner (SA-CO/SR) och Jan Bjurström (ST). Utredningens arbete avslutades med en rapport kort efter verksamhetsårets utgång.

Arbetsgruppen för ledamöternas bostäder (ALB)

Den 6 december 1985 tillsattes en arbetsgrupp för behandling av ledamöternas bostadsfrågor. Gruppen har följande sammansättning: Oskar Lindkvist (s), ordförande, John Johnsson (s), Ivar Nordberg (s), Alf Wennerfors (m), Margareta Gard (m), Björn Molin (fp), Gunilla André (c), Tommy Franzén (vpk), Gunnar Grenfors och Olle Etzén RFK samt Lars Hällgren KBS.

Björn Molin (fp) lämnade gruppen den 15 april 1986 och ersattes av Birgit Frigebo (fp).

Direktionen beslöt på förslag av gruppen den 19 mars 1986 att tretton bostäder skulle inrättas i förvaltningshuset, plan 6. Arbetet på ytterligare projekt pågår.

Utredning rörande behovet av skärpt inpasseringskontroll

Förvaltningskontoret tillsatte den 12 mars 1986 en utredning om behovet av skärpt kontroll vid inpassering till riksdagens åhörarlåktare. I utredningen ingår riksdagsledamöterna John Johnsson (s), ordförande, Arne Kjörnsberg (s), Wivi-Anne Cederqvist (s), Rolf Clarkson (m), Birgit Frigebo (fp), Kjell A Mattsson (c) och Bo Hammar (vpk). Arbetet beräknas starta i oktober 1986.

Riksdagens biografikommitté

Biografikommittén har haft följande sammansättning: riksdagsledamöterna Sture Palm (s), ordförande, Per-Olof Strindberg (m), Eric Hägelmark (fp), Sture Korpås (c) och Nils Berndtson (vpk), förvaltningsdirektör Gunnar

Grenfors, överbibliotekarie Bengt Alexanderson, professor Sten Carlsson samt professor Rolf Nygren. Rolf Nygren var sekreterare och projektadministratör till oktober 1984, då han ersattes av förste arkivarie Anders Norberg.

Kommittén har under året arbetat med två heltidsanställda experter knutna till kommittésekretariatet – Andreas Tjerneld och från november 1984 Björn Asker. Vidare har Anna-Britt Nilsson sedan 1983 varit knuten till kommittén som assistent på deltid.

Den första volymen, betecknad band 2, av det biografiska uppslagsverket Tvåkammarriksdagen 1867–1970. Ledamöter och valkretsar utkom i maj 1985 och innefattade biografier över ledamöter från Östergötlands, Jönköpings, Kronobergs, Kalmar, Gotlands och Hallands län. Arbetet har under det gångna verksamhetsåret koncentrerats på ledamöter från Blekinge, Kristianstads och Malmöhus län, och band 3 beräknas utkomma under hösten 1986.

I handläggningen av detta ärende har deltagit, förutom undertecknad ordförande, riksdagsledamöterna Alf Wennerfors (m), Oskar Lindkvist (s), Iréne Vestlund (s), Martin Olsson (c), John Johnsson (s), Rolf Clarkson (m), Carl-Johan Wilson (fp) och Tommy Franzén (vpk) samt personalföreträdarna Anders Forsberg (SACO/SR), Lennart Hedlund (SF) och Björn Wikström (ST).

Stockholm den 15 oktober 1986

RIKSDAGENS FÖRVALTNINGSKONTOR

Ingemund Bengtsson

Gunnar Grenfors